

essorament, assessorar, assessoria, V. seure + Asset ross. 'amorriador, o sestejador del bestiar', V. SESTA + Asseteir 'assetjar' [VidesR., veg. el gloss.], V. seti Assetge, V. setge Assetiada, assetiament, assetiar, V. seti Assetjador, assetjament, assetjar, V. setge 5 Asseuar, V. sèu Asseure, V. seure Assevar, V. sèu Asseveració, asseverador, asseverament, asseverar, asseveratiu, V. sever Assibilació, assibilar, V. xiular Assident, V. seure + Assidonar eiv. 'importar', potser per donar de si, V. donar Assidu, assiduitat, assiduós, V. seure (del ll. *assidere*) Assiero, V. xerigot Assignable, assignació, assignador, assignament, assignar, assignatari, assignatura, V. senya Assilvestrat, V. selva Assimilable, assimilació, assimilador, assimilar, assimilatiu, assimilatori, assimilista, V. semblar Assimplat, assimplir, V. simple Assimut, V. atzimut Assinestrar, assinistrar, V. sinistre Assirgar, V. sirga Assirit, V. eixerit Assis, V. seure Assisenar, V. sis Assistar, V. assestar (SEST) Assistència, assistent, assistiment, assistir, V. existir 20 Assitiador, assitiament, assitiar, V. seti Assituació, assituar, V. situar (SETI) Assiure, V. seure Assobtar, V. sobte

ASSOC o ÇOC, 'mercat moresc', de l'àr. *sūq* 'mercat', 'basar'. □ 1.ª doc.: S. XIII.

En els *Cost. de Tortosa*: «Ten-se mercat en la ciutat de Tortosa, lo divendres en cascuna setmana --- de la porta del Açoch tro a la carniceria dels sarraïns» (ed. Oliver, 212). Hi ha també la *Soch* o la *Çoch* 30 o l'*Açoc* en llistes valencianes de tributs i pagaments de 1315 (CoDoACA xxxix, 88, 98, xii, 281) i *AlcM* cita (s. v. *açoc*) «la açoch de València entrant per lo portal» d'un doc. valencià de 1425; pels quals veiem que aglutinant-se o confonent-se la *a-* inicial arabit- 35 zant amb la de l'article el mot es va usar com a femení.

Assocador, associar [cap a 1820, Febrer-Cardona; DFgra.], V. *soc* (SOCA) (DCEC 1, 349b12-16, 349a 40 57ss.) *Assocarrar*, V. *socarrar* *Assocat*, V. *soca* *Associable, associació, associador, associar, associat, associatiu, V. soci Assofrar, V. soffre Assogar, V. soga Assolaçar, V. solaç Assolació, assolador, assoladura, assolament, V. sòl Assolanar, assolanat, V. 45 solà (SOL) Assolapar, V. solapa Assolar, V. sòl i l'adj. sol, V. sola Assoldadar, assoldar, assoldejar, assolderar, V. sou Assoleiar, assolellar, assolellat, assolerar, V. sol Assoliar, V. sol adj. i assolir*

ASSOLIR, 'atrapar algú sol i indefens', d'on 'atrapar algú', 'atènyer o aconseguir alguna cosa', derivat de *sol* 'en soledat, solitari'; *assolir* és un mot que es desenrotllà en el temps de les nostres lluites civils i bandolerisme, aplicat a la persecució dels proscrits, i bastant del sentit primitiu es manté en les accepcions mallorquines 'agafar algú desprevingut', 'apallissar-lo, donar-li una batuda' i en la del cat. ant. *assoliar* 'apartar, deixar sense companyia'. □ 1.ª doc.: 1652, DT0.

Alguns dels usos que assenyala i els exs. que dona 60

Lacav. (1695) són ben orientadors: «*assolit* de lladres: a latronibus exceptus», «*assolir a algú en descuyt*: quempiam opprimere improvisum vel incautum; quempiam nec opinantem occupare; quempiam occupare de improviso», «qui se deixa *assolir en descuyt*: improvidus»; «*assolir a un lladre*: furem excipere»; a penes cap diferència si el subjecte de l'acció no són persones, si sempre es tracta d'agafar solitari algú: «*assolit de la nit*: nocte occupatus, oppressus; la *nit avent-lo assolit*: cum nox illum occupasset». Ara bé, totes les històries dels bandejats i els bandits dels nostres Ss. XVII-XVIII, que tant hem llegit, ens mostren arreu el mateix acabament o fatal amenaça: un dia atrapen sols Don Joan i Donya Joana de Serrallonga, les forces d'ordre públic o sometent 'que els encerclen baixen a capturar-los...; els nobles i els innobles se senten constantment sotjats pel mateix pas: Moragues, Carraslet, Roca-guinarda, Pau Gibert. Així neix el terme i ens el lliura amb aquest sentit, encara calent de sang i arcabussades, el lexicògraf que ha viscut en el període més roent d'aquell maldar.

No sospitèssim una seva ideació enginyosa. Comproven aquesta atmosfera els documents literaris més antics, que són, és clar, els de la cançó popular; per tot es tracta de captura de fugitiu, sovint malfactors: «la gent me diuhen: —Retira't, / que la justícia és aquí! / —Jo no temo a la justícia / ni ella me tem a mí. / *Adéu, vila de Pineda, / que 'm va llansà a perdre a mi!* / Ja me giro al meu darrera, / ja m'acaben d'*assolí*; / ja m'agafen pel gambeto; / —No 't moguís, pel Rey! — van dí; / ja me lliguen y 'm garroten, / ja me porten a Hostalrich, / a una presó tan fosca / ---» (Fc. Pelai Briz, *Cansoner* v, 253, «Lo Pres d'Hostalrich»).

No donem a entendre amb això, és clar, que no en fossin víctima sinó la gent proscrita; en una de les cançons més recordades i belles i alhora ben antigues, el Romanç de la Filla del Carnesí (o Carmaní): «ells se'n posan a fuji: / Rey moro 'ls corre darrera / y no 'ls va podè '*solí*' (cf. *assolir a algú fugint* 'aliquem excipere fugientem', Lacav.): segurament no és casual que Milà i F. vagi recollir (*Romllo*, 205.1f) aquesta versió a Argentona, car en els temps vells de la nostra Renaixença *assolir* no havia quedat com a mot d'ús general a tot el Principat (sempre ha restat estrany a l'ús colloquial de Barcelona i català occidental, p. ex.) de manera que a Reig i Vilardell⁴ li sobtava l'ús d'*assolir* «atrapar» com a propi d'Argentona: en els moments de màxima reeixida els guerrillers i bandejats (Carraslet, etc.) havien avançat, amenaçant el Barcelonès, fins a les serres que separen l'Alt Vallès de l'Alt Maresme, i allà és on se'n degué parlar més, en comarques ben poblades.

N'hi ha un eloqüent testimoni, d'irrecusable sabor bandoleresc, en un mot ben afí i aclaridor: *soledat* emprat amb el valor de 'sorpresa, captura d'un home que sobten deseparat, solitari', parlant c. 1810 del brutal criminos conegut per «Lo Becaina», quan a la fi és caçat en un ferotge encontre: diu el romançaire 60 «si Déu me dona vida y ocasió / --- eus manifestaria